

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia lipca 2010 r.

Tekst ujednolicony

**Pan
Jacek Protas
Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

LOL-4101-09-04/2010, P/10/062

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie („Urząd”) kontrolę, wykonywania przez samorządy terytorialne zadań w zakresie organizowania regionalnych przewozów autobusowych w latach 2009 - 2010 (do 30 kwietnia).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 lipca 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień, realizację przez Marszałka zadań w zakresie organizowania regionalnych przewozów autobusowych. Podstawą sformułowania pozytywnej oceny było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wydawanie przez Urząd zezwoleń na regularne przewozy pasażerskie oraz prawidłowe realizowanie zadań związanych z udzielaniem dopłat do biletów ulgowych. Stwierdzone uchybienia dotyczyły natomiast niewyegzekwowania od dwóch przewoźników obowiązku ogłaszania aktualnych rozkładów jazdy.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Marszałek, wydając zezwolenia na regularny przewóz osób, zgodnie z art. 22a ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym², każdorazowo przeprowadzał analizę sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób na daną linię komunikacyjną. Analizy te, stosownie do wymogu art. 22a ust. 5 i 6 ww. ustawy, uwzględniały opinie organizacji konsumenckiej oraz uzgodnienia tras z właściwymi organami samorządu.

2. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r. Marszałek wydał 32 przewoźnikom 90 decyzji zezwalających na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym. Na próbie 20 decyzji (22% ogółu) ustalono, że:

- wydane zostały one terminowo,
- zawierały one treść wymaganą ustawą o transporcie drogowym oraz były zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie wzorów zezwoleń na wykonywanie przewozów krajowych i międzynarodowych przewozów drogowych oraz wypisów z zezwoleń³,
- za czynności administracyjne związane z wydawaniem zezwoleń w każdym przypadku zostały pobrane opłaty, w wysokości zgodnej z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 grudnia 2007 roku w sprawie wysokości opłat za czynności administracyjne⁴.

3. Według stanu na 30 kwietnia 2010 r. aktualne zezwolenia Marszałka na regularny przewóz osób posiadało 96 przewoźników. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Urząd przeprowadził dwie kontrole przestrzegania przez tych przewoźników zasad dotyczących wykonywania przewozów regularnych (ponadto w latach 2006-2008 zostało skontrolowanych w ww. zakresie 12 innych przewoźników). Pozostałych 82 przewoźników, którzy posiadali aktualne zezwolenia i licencje, nie było kontrolowanych, ponieważ art. 84 ust. 2 ustawy o transporcie nakazuje przeprowadzanie kontroli co najmniej raz na pięć lat, natomiast ich zezwolenia zostały wydane w latach 2007-2010 i nie upłynął dla nich pięcioletni okres wykonania ww. kontroli. W badanym okresie Urząd nie przeprowadzał kontroli dotyczących podawania do publicznej wiadomości obowiązujących rozkładów jazdy. Jak wyjaśnił Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Geodezji (DliG) nie sprawdzano ogłoszenia przez każdego przewoźnika rozkładów jazdy na przystankach, gdyż w kwestii tej Urząd ograniczył

² Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.

³ Dz. U. Nr 144, poz. 1519

⁴ Dz.U. Nr 235, poz. 1726

się tylko do weryfikacji złożenia przez przewoźnika oświadczenia (dołączonego do wniosku o zezwolenie), w którym zobowiązuje się on do zamieszczenia informacji o godzinach odjazdów na tabliczkach przystankowych.

4. Przeprowadzone oględziny czterech linii komunikacyjnych, wykazały, że na 13 przystankach, (25% zbadanych) obsługiwanych przez dwóch przewoźników (PKS Olsztyn spółka z o.o. oraz ITb) brak było szczegółowych rozkładów jazdy. Było to niezgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie treści, sposobu i terminów ogłaszania rozkładów jazdy oraz ich aktualizacji, warunków ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy do publicznej wiadomości⁵, stanowiącym że przewoźnik podaje rozkład jazdy do publicznej wiadomości w formie ogłoszeń wywieszanych na dworcach i przystankach wymienionych w rozkładzie jazdy oraz w punktach sprzedaży biletów co najmniej 7 dni przed terminem jego obowiązywania.

Natomiast rozkłady jazdy na przystankach, na których zostały wywieszone, zawierały informacje o nazwie przewoźnika, jego adresie i nr telefonu. W kontrolowanych autobusach i na dworcach autobusowym w Olsztynie i Szczytnie znajdowały się również regulaminy obsługi pasażerów oraz cenniki biletów, w tym biletów ulgowych.

5. Urząd zgodnie z zapisami § 3 i 4 ww. rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa, wyegzekwował dostarczenia w 2009 r. od wszystkich 96 przewoźników, którym wydał zezwolenia, zaktualizowanych rozkładów jazdy, które zawierały treści określone w tym rozporządzeniu.

W okresie objętym kontrolą Marszałek, zgodnie z terminami określonymi w art. 83 ust. 3 ustawy o transporcie drogowym przedłożył Ministrowi Infrastruktury trzy informacje dotyczące liczby i zakresu udzielonych zezwoleń. Przekazane informacje były rzetelne, gdyż odzwierciedlały liczbę faktycznie wydanych przez Urząd decyzji.

6. W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa podpisał z przewoźnikami 111 umów, dotyczących przekazywania dopłat do bezpłatnych i ulgowych przejazdów osób. Wszystkie te umowy zostały sporządzone prawidłowo na podstawie rzetelnie zweryfikowanych przez Urząd wniosków tych przewoźników.

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 79

Realizując zawarte umowy na przekazywanie dopłat Urząd w badanym okresie wypłacił przewoźnikom dotacje w łącznej wysokości 37.999 tys. zł. Dopłaty te wypłacano na podstawie miesięcznych zestawień przedkładanych przez ww. przewoźników. Ustalono, że Urząd rzetelnie weryfikował te zestawienia, a w przypadkach zakwestionowania dopłat dotacje pomniejszane były o zakwestionowane kwoty (zakwestionowano dopłaty na kwotę 2,3 tys. zł).

7. W Urzędzie nie zostały ustanowione procedury określające sposób wydawania zezwoleń na wykonywanie przewozów pasażerskich. Zadania z tego zakresu, według regulaminu organizacyjnego, przypisane zostały do obowiązków DliG, który do ich wykonywania dysponował dostatecznie przygotowaną pod względem ilościowym i merytorycznym kadrą. W okresie objętym kontrolą tematyka, związana z organizowaniem przez Urząd przewozów regionalnych nie była przedmiotem kontroli wewnętrznej. Ostatnie kontrole w ww. zakresie przeprowadzone zostały w 2008 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wyegzekwowanie od przewoźników obowiązku umieszczania aktualnych rozkładów jazdy na przystankach autobusowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Marszałka przedstawienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku zawartego w niniejszym wystąpieniu bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem